

CÁC ĐỊA PHƯƠNG

Phòng, chống bệnh lùn sọc đen trên lúa mùa

Nông dân Thái Thụy nhổ bỏ khóm lúa bị nhiễm bệnh lùn sọc đen nặng.

Tính đến hết tháng 8, bệnh lùn sọc đen (LSD) đang lây nhiễm trên 4.665ha lúa mùa của huyện Thái Thụy, chiếm gần 35% tổng diện tích lúa mùa của toàn huyện. Trước tính chất nguy hiểm của dịch bệnh LSD, huyện Thái Thụy đang tích cực chỉ đạo các địa phương tổ chức phòng, chống dịch bệnh theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn.

Thái Thụy là 1 trong 3 huyện UBND tỉnh đã công bố dịch bệnh LSD hại lúa mùa năm 2017. Trong hơn 4.665ha lúa mùa bị nhiễm bệnh LSD có 90,5ha mất trắng. Những xã có nhiều diện tích lúa bị nhiễm bệnh LSD là: Thái Hồng 266,5ha, trong đó gần 50ha nhiễm nặng trên 20%, mất trắng 8ha; Thái Thọ 320ha, trong đó 20ha nhiễm nặng trên 20%, mất trắng 10ha; Thái Thành 284ha, trong đó 35ha nhiễm nặng trên 20%, mất trắng 7ha...

Thụy Dũng là xã có tổng diện tích lúa mùa bị nhiễm bệnh LSD 145ha, chiếm gần 50% tổng diện tích lúa mùa toàn xã, trong đó 10ha nhiễm nặng trên 20%, mất trắng 2ha. Theo ông Trần Đăng Thuật, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã: Mặc dù địa phương đã làm tốt công tác phun trừ sâu bệnh đợt 2 từ ngày 12 - 15/8 nhưng bệnh LSD vẫn gây hại lúa mùa của xã với diện tích lớn. Địa phương đã và đang tích cực tuyên truyền về sự nguy hiểm của bệnh LSD và hướng dẫn người dân các biện pháp phòng, chống. Trong đó, xã khuyến cáo người dân tiến hành nhổ bỏ và tiêu hủy những khóm lúa bị nhiễm bệnh nặng tránh lây lan ra các diện tích lúa khác, đồng thời áp dụng biện pháp trừ rầy để tránh nguồn mồi giới lây nhiễm bệnh LSD. Tuy nhiên, thực tế vẫn còn nhiều người dân chưa thực hiện việc

nhổ bỏ, tiêu hủy lúa bị nhiễm bệnh LSD nặng, các khóm lúa bị nhiễm không còn khả năng cho năng suất. Điều này khiến bệnh LSD có thể tiếp tục lây lan ra các diện tích lúa khác của địa phương trong thời gian tới.

Theo ông Nguyễn Hữu Hà, Phó Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện: Hiện nay, bệnh LSD đang gây hại lúa mùa tại 45/48 xã, thị trấn trên toàn huyện. Tại một số xã trên đồng ruộng bệnh lùn xoắn lá và LSD đã gây hại với diện tích nhiễm nặng từ 50 - 80% số khóm, mức độ diễn biến của dịch bệnh có thể gia tăng trong thời gian tới. Trước diễn biến phức tạp của bệnh LSD trên địa bàn, UBND huyện đã thành lập Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh LSD hại lúa mùa năm 2017, đồng thời triển khai kế hoạch phòng, chống tới các xã, thị trấn, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên. Tích cực chỉ đạo các xã, thị trấn tổ chức tuyên truyền về tác hại của bệnh LSD và các biện pháp phòng, chống; rà soát toàn bộ diện tích lúa mùa năm 2017, xác định những ruộng có các triệu chứng cây bệnh lùn xoắn lá, LSD (cây thấp lùn, lá màu xanh đậm, ngắn, xoắn, phiến lá dày, rễ kém phát triển...) thì tiến hành nhổ bỏ, tiêu hủy; áp dụng các biện pháp trừ rầy khi trên đồng ruộng xuất hiện các triệu chứng cây bệnh để hạn chế nguồn mồi giới bệnh LSD. Ngoài ra, ngành Nông nghiệp huyện cũng đang tăng cường cán bộ kỹ thuật xuống cơ sở phối hợp với các địa phương tổ chức rà soát, thống kê, phân loại những diện tích lúa bị nhiễm bệnh LSD nặng để đưa ra biện pháp phòng, chống kịp thời; tham mưu cho UBND huyện lập tờ trình xin tình hỗ trợ kinh phí cho những diện tích lúa mùa

nhiễm bệnh LSD bị mất trắng và thuốc trừ rầy để người dân phun trừ, tránh để dịch bệnh phát sinh gây hại thêm các diện tích lúa mùa khác.

Theo dự báo của ngành Nông nghiệp huyện Thái Thụy, bên cạnh dịch bệnh LSD, hiện nay sâu đục thân hai chấm lúa 4 nở rộ gây bạc bông cho các trà lúa trở bông cuối tháng 8, đầu tháng 9, bệnh đốm sọc vi khuẩn, bạc lá có nguy cơ gây hại trên đồng ruộng... Vì vậy, huyện chỉ đạo các xã, thị trấn cần hướng dẫn người dân các biện pháp phòng, trừ sâu bệnh kịp thời. Trước mắt, khoanh vùng trừ sâu đục thân hai chấm cho các diện tích lúa trở bông trước ngày 10/9 để tiến hành phun trừ, đồng thời kết hợp phun thuốc phòng bệnh đạo ôn cổ bông nếu gặp trời mưa kéo

dài. Để hạn chế sự phát sinh gây hại của bệnh bạc lá khi phòng, trừ sâu bệnh, người dân không phun các chất kích thích sinh trưởng và các dạng phân qua lá.

Hiện nay, xã Lê Lợi (Kiến Xương) là địa phương có diện tích lúa mùa mất trắng do bệnh LSD gây hại lớn nhất tỉnh. Toàn xã có 210/400ha lúa bị nhiễm bệnh LSD, trong đó hơn 50ha bị nặng, không còn khả năng cho thu hoạch. Gần 1.000 hộ nông dân nơi đây đang đứng trước nguy cơ mất mùa sớm vì bệnh LSD.

Tại cánh đồng thôn Đồng Thổ, ruộng lúa của gia đình ông Dư Văn Giang đã bị lùn lại; sau trận mưa cuối tháng 8, nước ngập gần tới ngọn lúa. Ông Giang cho biết: Vụ mùa này gia đình cấy 7 sào thì toàn bộ diện tích bị nhiễm bệnh quá lớn nên không thể nhổ bỏ và dù địa phương tuyên truyền, vận động nhổ bỏ cũng không biết tiêu hủy ở đâu. Do lúa bị nhiễm bệnh LSD quá nặng nên gia đình xác định mất mùa.

Còn ông Dư Xuân Hồng, nông dân thôn Đồng Thổ buồn bã chia sẻ: Tất cả chỉ phí giống, công cấy, phân bón và thuốc bảo vệ thực vật phòng, trừ sâu bệnh của gia đình bây giờ mất trắng vì bệnh LSD. Rất mong nhà nước có cơ chế hỗ trợ, giúp đỡ để bà con bớt thiệt hại.

Theo ông Nguyễn Văn Ca, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Lê Lợi: Nguyên nhân dẫn đến tình trạng bệnh LSD bùng phát và gây thiệt hại lớn cho lúa mùa của địa phương là do rầy lưng trắng xuất hiện sớm trên diện rộng và có mật độ lớn bất thường so với mọi năm. Đây chính là nguồn mồi giới truyền vi rút bệnh LSD cho lúa mùa. Thêm vào đó, từ cuối tháng 7,

hiện tượng lúa lùn lại đã xuất hiện rải rác ở nhiều xứ đồng những cán bộ chuyên môn và bà con nông dân chưa phát hiện đúng bệnh mà cho rằng lúa bị nghệt rể do ngộ độc hữu cơ nên chỉ tập trung xử lý bệnh lý này. Đến khi phát hiện ra bệnh LSD thì đã muộn vì diện tích lúa bị nhiễm bệnh rất lớn, việc xử lý nhổ bỏ, tiêu hủy những khóm lúa bị nhiễm bệnh nặng là quá khó khăn.

Để cứu vãn những diện tích lúa chưa bị nhiễm bệnh LSD, hiện nay, xã Lê Lợi đang tập trung tuyên truyền nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, hướng dẫn các biện pháp phát hiện bệnh và kịp thời xử lý theo khuyến cáo của ngành chuyên môn là nhổ bỏ, tiêu hủy ngay những khóm lúa bị bệnh, không để lây lan ra diện rộng. Chỉ đạo nông dân không sử dụng thuốc kích thích sinh trưởng, phân bón qua lá cho lúa vào thời kỳ này; đồng thời, tập trung phòng, trừ rầy từ nay đến cuối vụ, không để rầy trực tiếp gây hại và là đối tượng trung gian môi giới truyền bệnh LSD cho lúa mùa. Cùng với đó, chính quyền xã chỉ đạo cán bộ các thôn khóm thường cùng với nông dân kiểm tra, phát hiện, phân loại, thống kê chính xác diện tích lúa bị nhiễm bệnh LSD. Tăng cường tuyên truyền để nông dân hiểu đúng bệnh LSD, không mua các loại thuốc bảo vệ thực vật để phòng, trừ bệnh này nhằm tránh tổn thất thêm cho bà con.

Mặc dù đã huy động cả hệ thống chính trị vào cuộc tuyên truyền, chỉ đạo, hướng dẫn nông dân các biện pháp phòng, trừ bệnh LSD song vào thời điểm hiện tại, điều người dân cũng như cấp ủy, chính quyền xã Lê Lợi lo lắng là ngoài việc thất thu ở vụ mùa này thì công

Bà con nông dân cần thường xuyên kiểm tra đồng ruộng để kịp thời phát hiện các đối tượng sâu bệnh hại.

tác tiêu hủy nguồn bệnh gặp rất nhiều khó khăn và không biết bệnh LSD có lưu chuyển sang vụ xuân năm sau hay không? Cùng với hy vọng nhà nước có cơ chế hỗ trợ thiệt hại, địa phương rất mong các cấp, các ngành và cơ quan chức năng sớm tìm ra giải pháp giúp nông dân yên tâm sản xuất, ổn định cuộc sống.

Mặc dù đã có nhiều nỗ lực trong phòng, trừ sâu bệnh ngay từ đầu vụ song xã Minh Hưng là một trong những địa phương có diện tích lúa bị nhiễm bệnh LSD cao của huyện Kiến Xương.

Đối với xã Minh Hưng nói riêng và nông dân Thái Bình nói chung, bệnh LSD là loại bệnh ít gặp trên lúa nên người dân gặp khó khăn và lúng túng trong công tác phòng, trừ bệnh do bà con chưa nắm vững được các triệu chứng và biện pháp phòng, trừ. Ông Nguyễn Văn Thiệu, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Minh Hưng cho biết: Để hạn chế sâu bệnh trên đồng ruộng, từ nhiều năm nay, xã Minh Hưng luôn chấp hành nghiêm lịch thời vụ, thực hiện nghiêm chỉ đạo của ngành Nông nghiệp trong công tác phòng, trừ các loại bệnh dịch. Bố trí cơ cấu giống lúa hợp lý, khuyến cáo người dân làm tốt công tác vệ sinh đồng ruộng, bón phân cân đối. Vụ mùa này toàn xã gieo cấy 237,4ha, trong đó 70% là giống lúa BC15. Gieo mạ từ ngày 22/6, cấy tập trung từ ngày 5 - 15/7. Sau khi kết thúc gieo cấy một tuần, HTX khuyến cáo người dân chăm sóc, bón phân cho lúa mùa theo nguyên tắc bón tập trung, cân đối. Từ đầu vụ đến nay, nông dân trong xã đã tổ chức phun trừ sâu bệnh 2 lần cho toàn bộ diện tích, trong đó lần 1 phun trừ rầy vào cuối tháng 7, lần 2 từ ngày 12 - 15/8 phun trừ sâu cuốn lá nhỏ, rầy và bệnh khô vằn. HTX cũng thường xuyên khuyến cáo bà con tích cực kiểm tra đồng ruộng để kịp thời phát hiện sâu bệnh. Tuy nhiên, thời gian cách ly giữa vụ xuân và vụ mùa ngắn, cầu nối truyền bệnh chưa được xử lý triệt để là một trong những nguyên nhân khiến dịch bệnh phát sinh mạnh ở địa phương

như hiện nay. Trước hiện tượng cây lúa vàng lá, lùn thấp, rễ đen, kém phát triển, HTX xác định là do hiện tượng ngộ độc hữu cơ vẫn thường xảy ra ở vụ mùa nên khuyến cáo bà con phun siêu lân để kích thích ra rễ mới. Tuy nhiên, sau phun cây lúa không phục hồi, thậm chí diện tích lùn lại lan ra diện rộng. Ngay sau khi UBND tỉnh công bố dịch bệnh LSD, được cán bộ ngành Nông nghiệp xác định là bệnh LSD, HTX đã chỉ đạo bà con nông dân ngừng chăm bón, tuyệt đối không được sử dụng các loại phân bón qua lá và các chất kích thích sinh trưởng; các cơ sở thôn thường xuyên cập nhật diện tích nhiễm bệnh để HTX tổng hợp, báo cáo huyện. Ông Thiệu cho biết thêm, đối chiếu với các triệu chứng của bệnh LSD, cây lúa bị bệnh của xã Minh Hưng cũng có nhiều biểu hiện tương đồng như: khóm lúa bị bệnh lùn lại, rễ mọc ngược từ các lòng thòng, thân cứng, rễ đen. Tuy nhiên, lá lúa màu vàng, xoắn nhẹ chứ không phải xanh đậm như trước đây.

Ông Trần Thế Tư, Chủ tịch UBND xã Minh Hưng cho biết: Theo tổng hợp mới nhất của các thôn, hiện toàn xã có khoảng 30ha lúa mùa có nguy cơ mất trắng do bệnh LSD, trong đó tập trung tại thôn Nguyễn Kinh 2; 30ha lúa nhiễm nặng (trên 20%); còn lại trên toàn bộ diện tích lúa mùa đều bị nhiễm bệnh rải rác. Trước những diễn biến phức tạp của sâu bệnh, UBND xã đã thành lập ban chỉ đạo do đồng chí Chủ tịch UBND xã làm trưởng ban, trưởng các ban, ngành, lãnh đạo các thôn, HTX tham gia ban chỉ đạo để phòng, dập dịch. UBND xã chỉ đạo HTX và các đoàn thể tuyên truyền, vận động để nông dân nắm rõ biểu hiện, triệu chứng cũng như mức độ gây hại của bệnh nếu không được phòng, trừ kịp thời; tổ chức nhử vùi những cây bị bệnh, vệ sinh kênh mương. Cùng với đó, làm tốt công tác trừ rầy để ngăn chặn bệnh LSD lây lan ra diện rộng. Đối với diện tích có nguy cơ mất trắng, rất mong tỉnh, huyện có cơ chế hỗ trợ cho nông dân để giảm bớt thiệt hại.

NHÓM PHÓNG VIÊN

TAM QUANG

Nước sạch đã về hai thôn

Nhiều năm qua, gần 300 hộ dân thôn Hòa Bình và thôn Vô Ngại, xã Tam Quang (Vũ Thư) bức xúc vì đã đóng góp tiền đối ứng nhưng chưa có nước sạch để sinh hoạt. Tuy nhiên, với sự vào cuộc tích cực của chính quyền các cấp, các ngành chức năng và doanh nghiệp, từ ngày 24/8/2017, nước sạch đã và đang về đến các gia đình trên địa bàn.

Ông Hoàng Trọng Thu, Chủ tịch UBND xã Tam Quang cho biết: Năm 2012, hưởng ứng chủ trương đưa nước sạch về nông thôn, xã tích cực tuyên truyền, vận động, thu hút được 1.155 hộ trong tổng số hơn 1.700 hộ trên địa bàn xã đăng ký tham gia sử dụng với mức đóng góp tiền đối ứng 1.000.000 đồng/hộ. Nguồn nước của xã được cấp từ trạm cấp nước xã Tự Tân, Tam Quang đặt trên địa bàn xã Tự Tân. Mặc dù thời điểm đó hệ thống đường ống ở 100% địa bàn khu dân cư đã được hoàn thiện nhưng chỉ có 3 thôn có nước, còn lại gần 300 hộ dân ở thôn Hòa Bình và thôn Vô Ngại vẫn chưa có nước để sử dụng.

Tháng 8/2015, nhà máy nước Nam Long (Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long) là đơn vị được UBND tỉnh giao quản lý, khai thác và đầu tư nâng cấp 19 công trình nước sạch (theo Quyết định số 1810/QĐ-UBND ngày 12/8/2015 của UBND tỉnh), trong đó có trạm cấp nước xã Tự Tân, Tam Quang. UBND xã đã phản ánh thực trạng nước sạch chưa về đến đường ống của người dân hai thôn và những kiến nghị của cử tri về nhu cầu sử dụng nước sạch để doanh nghiệp nắm bắt khắc phục, tuy nhiên do nhiều nguyên nhân, trong đó có cả nguyên nhân chủ quan của doanh nghiệp và nguyên nhân khách quan là hệ thống đường

ống đã bị xuống cấp nghiêm trọng, đến ngày 20/8/2017, gần 300 hộ dân thôn Hòa Bình và thôn Vô Ngại vẫn chưa có nước sạch phục vụ nhu cầu sinh hoạt của gia đình. Ngày 23/8/2017, đoàn công tác của tỉnh, UBND huyện Vũ Thư đã xuống kiểm tra tình hình cung cấp nước sạch tại địa phương và chỉ đạo nhà máy nước Nam Long khẩn trương khắc phục mọi khó khăn để cấp nước sớm nhất cho người dân. Từ ngày 24/8 đến nay, doanh nghiệp đã bố trí lực lượng xuống các thôn trực tiếp kiểm tra, thực hiện giải pháp kỹ thuật, nước đã và đang về đến đường ống của các hộ dân.

Ông Trần Văn Uyên, Trưởng thôn Hòa Bình cho biết: Trước

kia, bà con rất vất vả vì không có nước sạch sinh hoạt, nhiều hộ phải đi mua nước với giá 50.000 đồng/m³ để sử dụng. Thời điểm này, công nhân, nhân viên nhà máy nước Nam Long đã triển khai rà soát, kiểm tra, thay thế, lắp đặt bổ sung các thiết bị như đồng hồ, đường ống nước trên địa bàn thôn. Đường ống được hoàn thiện đến đâu có nước về đến đấy. Nay nhiều năm chờ đợi đến nay đã có nước sạch để sử dụng, bà con ai cũng phấn khởi. Bà Trịnh Thị Bé, thôn Hòa Bình cho biết: Trước kia nhà tôi sử dụng nước mưa, nước giếng khoan, thậm chí phải mua nước sạch với giá đắt gấp 6 - 7 lần so với giá nước sạch thông thường để phục vụ sinh hoạt. Sau khắc phục của nhà máy nước, đến nay gia đình tôi và nhiều hộ trong thôn đã có nước sạch để sử dụng. Tôi rất phấn khởi, yên tâm vì có nguồn nước sạch sử dụng góp phần bảo đảm sức khỏe gia đình và tiết kiệm chi phí sinh hoạt.

Theo ông Nguyễn Văn Bắc, Giám đốc nhà máy nước Nam Long (Công ty Cổ phần Bitexco Nam Long), nguyên nhân trước đây nước sạch chưa về được hai thôn Hòa Bình và Vô Ngại

là bởi hệ thống đường ống nước trên địa bàn đã bị dập, vỡ, hỏng gần như toàn bộ. Mấy tháng qua, doanh nghiệp đã tiến hành rà soát, kiểm tra để khắc phục sửa chữa nhưng tiến độ rất chậm do hầu hết hệ thống đường ống nước ở đây được lắp đặt từ năm 2012 - 2013; sau đó,

các thôn tiến hành làm đường giao thông nông thôn mới, hầu hết hệ thống đường ống nước bị dập, vỡ, gãy, hỏng, xuống cấp nhưng bị chèn dưới đường bê tông nên rất khó phát hiện vị trí đường ống bị hỏng để sửa chữa. Đến nay, để bảo đảm tiến độ cấp nước sạch cho bà con,

Công ty quyết định sẽ không nâng cấp mà thay thế toàn bộ hệ thống đường ống mới 100% với khoảng 3.000 - 4.000m ống dài nhất nước từ trực chính vào hai thôn Hòa Bình và Vô Ngại. Ngoài trạm cấp nước từ xã Tự Tân, chúng tôi huy động thêm nước từ trạm cấp nước xã Tân Lập để cung cấp trên địa bàn xã Tam Quang. Từ ngày 24/8, chúng tôi phải công hơn 10 cán bộ kỹ thuật, công nhân tiến hành rà soát, kiểm tra, thay thế, lắp đặt bổ sung đường ống, thiết bị để dẫn nước về từng nhánh dân cư, từng hộ gia đình. Đến ngày 28/8, 70% hộ dân trên địa bàn thôn Hòa Bình đã có nước sử dụng, chúng tôi tiếp tục đẩy nhanh tiến độ, phấn đấu đến hết tháng 9/2017, 100% hộ dân trên địa bàn xã Tam Quang được sử dụng nước sạch.

Việc khắc phục khó khăn, thông suốt đường ống, đưa nước sạch về thôn không chỉ đáp ứng nhu cầu bức thiết về nguồn nước sạch sinh hoạt của nhân dân mà còn góp phần tháo gỡ vướng mắc, kiến nghị của cử tri xã Tam Quang, từ đó bảo đảm an ninh trật tự trên địa bàn.

HÀ PHƯƠNG

Hệ thống đường ống được khắc phục đến đâu nước về đến đó.